

V každé úloze můžete předpokládat, že pracujeme s jazykem predikátové logiky, ve kterém jsou všechny zmíněné řetězce symbolů sentencemi. **Pozorně čtěte závorky!**

Úloha 1 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$\forall x(\exists y(M(x, y) \vee M(y, x)) \Rightarrow M(x, x)), \exists x\exists yM(x, y) \vdash \exists xM(x, x)$$

(Každý, kdo miluje či je milován, miluje sám sebe. Někdo někoho miluje. Tedy někdo miluje sám sebe.)

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x(\exists y(M(x, y) \vee M(y, x)) \Rightarrow M(x, x))$	P
2.	$\exists x\exists yM(x, y)$	P
3.	$x_0 : \exists yM(x_0, y)$	W
4.	$y_0 : M(x_0, y_0)$	W
5.	$M(x_0, y_0) \vee M(y_0, x_0)$	$i\vee_1, 4$
6.	$\exists y(M(x_0, y) \vee M(y, x_0))$	$i\exists y, 5$
7.	$\exists y(M(x_0, y) \vee M(y, x_0))$	$e\exists y, 3, 4-6$
8.	$\exists y(M(x_0, y) \vee M(y, x_0)) \Rightarrow M(x_0, x_0)$	$e\forall x, 1$
9.	$M(x_0, x_0)$	$e\Rightarrow, 7, 8$
10.	$\exists xM(x, x)$	$i\forall x, 9$
11.	$\exists xM(x, x)$	$e\exists x, 2, 3-10$

Úloha 2 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$S = \{(\forall xP(x)) \Rightarrow (\forall xQ(x)), \exists y(P(y) \wedge \neg Q(y)), \forall z\neg Q(z)\}$$

Pokud je množina S splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z S spor.

Řešení Množina S je splnitelná. Jejím modelem je například interpretace \mathcal{I} , jejímž universem U je množina $\{u, v\}$, kde $\llbracket P \rrbracket = \{u\}$ a $\llbracket Q \rrbracket = \emptyset$.

(První sentence je v \mathcal{I} pravdivá, protože není pravdivý předpoklad implikace: ne všechny prvky z U mají vlastnost $\llbracket P \rrbracket$. Druhá sentence je pravdivá, svědkem je prvek u . Třetí sentence je pravdivá, žádný prvek nemá vlastnost $\llbracket Q \rrbracket$.)

Úloha 3 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$\forall x\forall y((P(x) \wedge (x = y)) \Rightarrow \neg Q(y)) \vdash \forall z\neg(P(z) \wedge Q(z))$$

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x \forall y ((P(x) \wedge (x = y)) \Rightarrow \neg Q(y))$	P
2.	z_0	D
3.	$P(z_0) \wedge Q(z_0)$	P
4.	$\forall y ((P(z_0) \wedge (z_0 = y)) \Rightarrow \neg Q(y))$	$e\forall x, 1$
5.	$(P(z_0) \wedge (z_0 = z_0)) \Rightarrow \neg Q(z_0)$	$e\forall y, 4$
6.	$P(z_0)$	$e\wedge_1, 3$
7.	$z_0 = z_0$	$i=$
8.	$P(z_0) \wedge (z_0 = z_0)$	$i\wedge, 6, 7$
9.	$\neg Q(z_0)$	$e\Rightarrow, 8, 5$
10.	$Q(z_0)$	$e\wedge_2, 3$
11.	\perp	$e\neg, 10, 9$
12.	$\neg(P(z_0) \wedge Q(z_0))$	$i\neg, 3-11$
13.	$\forall z \neg(P(z) \wedge Q(z))$	$i\forall z, 2-12$

Úloha 4 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$M = \{\forall x S(x, x), (\forall x \exists y S(y, x)) \Rightarrow (\exists y \forall x \neg S(x, y))\}$$

Pokud je množina M splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z M spor.

Řešení Množina M není splnitelná. Předvedeme odvození sporu přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x S(x, x)$	P
2.	$(\forall x \exists y S(y, x)) \Rightarrow (\exists y \forall x \neg S(x, y))$	P
3.	x_0	D
4.	$S(x_0, x_0)$	$e\forall x, 1$
5.	$\exists y S(y, x_0)$	$i\exists y, 4$
6.	$\forall x \exists y S(y, x)$	$i\forall x, 3-5$
7.	$\exists y \forall x \neg S(x, y)$	$e\Rightarrow, 6, 2$
8.	$y_0 : \forall x \neg S(x, y_0)$	W
9.	$\neg S(y_0, y_0)$	$e\forall x, 8$
10.	$S(y_0, y_0)$	$e\forall x, 1$
11.	\perp	$e\neg, 10, 9$
12.	\perp	$e\exists y, 7, 8-11$